

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת נח

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

מי הם רבותינו?

בתחילת פרשתנו התורה מפרטת את שבחיו של נח שהיה "איש צדיק" וכן "תמים היה בדורותיו" (בראשית ו, ט), ומפרש רש"י: "בדורותיו - יש מרבותינו דורשים אותו לשבח - כל שכן שאילו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי - לפי דורו היה צדיק ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום".

מחלוקת זו, האם לדרוש את נח לשבח או לגנאי, זוהי מחלוקת התנאים רבי יהודה ורבי נחמיה במדרש (בר"ר ל, ט), וכן מחלוקת האמוראים רבי יוחנן וריש לקיש בגמרא (סנהדרין קח, א), ובכל זאת כשרש"י מזכיר בדבריו את שתי הדעות, לאלו שדורשים את נח לשבח הוא קורא "רבותינו" - "יש מרבותינו שדורשים", ואילו לאלו שדורשים את נח לגנאי הוא לא קורא רבותינו, אלא מזכיר אותם בסתם - "ויש שדורשים", אף שבדאי כולם הם רבותינו הקדושים.

ומבאר הרבי מליובאוויטש זיע"א שכוונת רש"י במה שקרא דוקא לאלו שדורשים את נח לשבח "רבותינו" היא ללמדנו שבענין זה עצמו, באיזה אופן להביט על הבריות ובאיזה צורה לדרוש אותם, עלינו לאמץ לעצמנו את דרכם של רבותינו שהיו רגילים תמיד לדרוש את הבריות (ובכלל זה את נח) לשבח, והם הם "רבותינו" לענין זה.

שהרי באמת שבח גדול ועצום הוא לנח שהצליח לשרוד ולשמור על רוחניותו בדור כל כך קשה כמו שלו, ואף את אשתו ובניו וכלותיו הצליח להדריך בדרך הישרה, והשריש בהם את המידות הטובות והקדושות כל כך עמוק בלב עד שכל הרוחות הרעות שנשבו בדורם לא הצליחו לעקור אותם מדרך ה', ועל כן בודאי שעלינו לדרוש אותו לשבח.

עלינו ללמוד מרבותינו שדרשו את נח לשבח להביט על כל אדם מישראל בעין טובה, לדון אותו לכף זכות, ולדרוש אותו לשבח, שהרי כך היה אומר הרה"ק ר' פינחס מקוריץ: "כל המדבר טובות על ישראל, ורגיל לדון כל אחד מישראל לכף זכות, נעשה מרכבה למיכאל שר ישראל, ולמעלה מזה, לשכינה הקדושה".

צריך להתרחק מאנשים שדרכם לחפש חובות בבני אדם, כיון שמבואר בזהר הק' שיש בשמים היכל אחד מצד הקליפה הנקרא "היכל החובה", ושם לעולם מבקשים למצוא חובה על האדם, וכל מי שרגיל לחפש חובות בבני אדם יונק את שיפועו וחיותו מהיכל טמא זה. לעומת זאת, ישנו בשמים היכל קדוש הנקרא "היכל הזכות", ובזה היכל פותחים את דינו של האדם לצד הזכות, וכל הרגיל לדבר טוב על כל אדם מישראל ולדונו לכף זכות, מקושר הוא להיכל הזכות, ומשם הוא מקבל את שפעו.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

להיות מקסימום

כל אדם יכול לדרוש מעצמו להיות אדם רציני, ולדרוש מעצמו להיות קדוש. זה לא קל, אבל כדאי להיות קדוש. יש הרבה מאבקים, אבל אחרי ששים שנה של מלחמה נוקבת, האדם מגיע למדריגה שזך וישר פעלו. כדי להבין את משמעות הדבר, ניקח לדוגמא יער שרוצים לכרות אותו, יש אדם שיש לו כלים ישנים, כמו גרזן ואיזמל ומסור ידני, עד שהוא גומר לכרות עץ אחד הוא צריך להשקיע הרבה כוחות וזמן רב. אבל יש אדם אחר שעבד שנים לפתח מסור חשמלי מדהים, שרק מניחים אותו על העץ, הוא מיד כורת אותו. מה שעשה זה בכמה שנים, עשה זה ביום אחד, כיון שיש לו כלים. מי שיש לו כלים יכול להצליח בכל העבודות, ומה הם הכלים ברוחניות? האהבה והיראה, כל שירתו קודמת לחכמתו - חכמתו מתקיימת, וכל שמעשיו מרובין מחכמתו - חכמתו מתקיימת (אבות פ"ג מ"ט) - כל זה גדלים. אדם צריך לזכור שהערך שלו בשמים זה לפי אחוזה, בעל התניא דרש מהחסידיים שלו את המקסימום של המקסימום, לכן כל מי שהלך בדרך של בעל התניא, אף פעם לא קרה שאחד מבניו, או בנותיו, או כלותיו, יצאו מדרך ה', כי כולו זרע אמת, זה המהות של עם ישראל - "ואנכי נטעתך שורק פְּלֶה זרע אמת" (ירמיהו ב').

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
18:01	17:23	16:33	ירושלים
17:57	17:21	16:31	תל אביב
17:57	17:22	16:32	חיפה
18:00	17:24	16:34	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

ג' חשוון - הילולת הראשון לציון מר"ן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

יהודי מובגר היה בעיר ירושלים לפני שנים רבות שסבל רבות מכאבים קשים ברגליו, הוא פנה להתייעץ ברופאים רבים, ניסה תרופות וטיפולים שונים, אבל לא נמצאה ארוכה למחלתו. בצר לו הגיע לביתו של מרן כדי לבקש את ברכתו.

הגיע היהודי האומלל לפני מרן רבינו עובדיה יוסף ושטח בפניו את צרתו, פנה אליו מרן ואמר: "בני אולי עשית בעבר משהו למישהו? האם זכור לך שפגעת פעם באיזה אדם?"

היהודי השתק לרגע, וקימט את מצחו במאמץ לנסות להיזכר. "לא" הוא אמר לבסוף, "איני זוכר שום דבר".

אבל מרן לא הרפה מהיהודי. "נסה להיזכר" הוא ביקש בתחינה מהיהודי, היהודי אימץ שוב את זכרונו, ולפתע האיר זכרון ישן במוחו של היהודי. "אני זוכר כי בהיותי ילד צעיר מאד, היה בכיתתנו ילד שמחמת העוני היו נעליו קרועות. ואני הייתי בין הילדים שלגלגו עליו וצחקו עליו למול הפיות שפערו נעליו של הילד המסכן".

אם כן אמר מרן הרב עובדיה יוסף, "חפש את אותו ילד ובקש ממנו מחילה".

נענה אותו יהודי לעומתו של מרן ואמר לו: "אבל איך אמצא אותו? היה זה לפני שנים רבות והדבר היחיד שאני זוכר מאז הוא ששמו היה יוסף".

הביט בו מרן בעיניים חודרות ואמר לו: "הבט בי, אני הוא יוסף שפגעת בו, ואני מוחל לך! מוחל לך! מוחל לך!" ואחר כך ברכו מרן ברפואה שלימה, ואכן הכאבים של אותו יהודי הלכו ולעולם לא שבו.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

שמור על דעה צלולה

"וַיִּחַל נַח אִישׁ הָאֲדָמָה וַיֵּטֶע כָּרְם: וַיִּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלֵה" (פרשת נח, פרק ט', כ-כא)

שמעתי מאבא היקר עטרת ראשינו רבינו יורם אברג'ל שהביא את דברי המדרש, שכאשר בא נח לטעת את הכרם של הענבים, בא השטן והציע לנח שהוא יהיה שותף בכרם. הלך השטן ושחט כבש, ובדם של הכבש השקה את הכרם. אחר כך הלך השטן ושחט אריה, ובדם של האריה השקה את הכרם. לאחר מכן הלך השטן ושחט קוף ובדמו השקה את הכרם. ולאחר מכן הלך השטן והביא חזיר, שחטו, ובדמו השקה את הכרם.

אמר לו נח לשטן, מה אתה עושה? השיב לו השטן, כשהאדם שותה כוס אחת של יין הוא תמים ושקט כמו הכבש, לאחר מכן אם הוא שותה עוד כוס יין, הוא מרגיש בדמיון שהוא גיבור כמו אריה, יכול לפעול ולעשות ולהתאמץ ביותר. לאחר מכן שותה עוד כוס יין, הרי הוא כמו קוף, מדלג על השולחנות ועל הכסאות, ומקפץ מכאן לכאן. לאחר מכן הרי הוא שותה עוד כוס יין, ואז, חוץ מהכבוד, הריהו כמו חזיר שנובר באשפתות כך הוא מתערבב בתוך הקיא עד שהוא מקיא מחמת היין ונמאס בעיני כולם.

ולכן כשהאדם נזהר שלא להשתכר ביין ה' יתברך שמח בו. וכמו שאמרו בגמרא הקדושה מסכת יומא (דף עו:): ואמאי קרי ליה יין ואמאי קרי ליה תירוש? יין - שמביא יללה לעולם, תירוש - שכל המתגרה בו נעשה רש. רב כהנא הקשה כתיב 'תירש' וקרינן 'תירוש' זכה - נעשה ראש, לא זכה - נעשה רש. והיינו דרבא, שרבא הקשה כתיב 'ישמח' (בש' לשם שממה) וקרינן 'ישמח' (בש' שמאלית) זכה - משמחו, לא זכה - משממו.

ומכאן ילמד האדם כמה חשוב להמנע מהשכרות, וכמו שאבא היקר רבינו יורם אברג'ל רגיל להביא את דברי הגמרא הקדושה במסכת פסחים (דף קיג:): שלושה הקב"ה אוהבן מי שאינו כועס ומי שאינו משתכר ומי שאינו מעמיד על מידותיו.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

הכח של סוכריה מהרב

כתשע שנים לפני פטירת מורינו ורבינו, בני הקטן 'עודד' הפסיק בפתאומיות ללכת על הרגליים.

הרגליים שלו ממש לא תיפקדו, לאחר אשפוז של שבוע וחצי בבית החולים תל השומר שבו לא חלה שום התקדמות במצבו של הילד והרופאים גם לא מוצאים שום סיבה למה זה קורה, החלטתי לקחת את הילד למורינו הרב רבי יורם אברג'ל.

הגעתי לישיבה הקדושה, והמתנתי כמו כולם בתור לאחר השיעור של הרב, הגיע תורי ונגשתי לרב עם הילד, ספרתי למורינו הרב על כך שהילד הפסיק ללכת על הרגליים וכול הבדיקות שעשו לו בבית החולים תל השומר לא מצאו את הסיבה לכך שהילד לא יכול ללכת והרגליים שלו לא יכולות להחזיק אותו.

הרב לקח סוכריה הייתה לו על השולחן בירך עליה ונתן אותה לילד שלי ואז הרב בירך אותו ואמר: בעזרת ה' עוד השבוע הילד ילך על הרגליים חופשי. שאלתי את הרב האם צריך לפנות שוב לבית החולים הרב אמר לי שלא, ובאמת ברוך ה' מאותו היום בערב הילד חזר ללכת על הרגליים.

בזכות הברכה של הרב בורא עולם החזיר לבן שלי את האפשרות ללכת על הרגליים.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

נרות שבת קודש

יש לכסות את הילדים הקטנים בפני נרות שבת, שלא יהלכו מבלי לבוש הולם, ואפילו התינוקות, משום ביזוי מצוה. ונכון להרגילם לעולם ועד להיות לבושים כראוי מגיל קטן, גם שלא בפני הנרות, כדי שיגדלו בקדושה ויהיו גידולי טהרה כראוי, וכבר אמר שלמה המלך ע"ה חנוך לנער על פי דרכו - גם כי יזקין לא יסור ממנה.

אם צריכים להחליף חיתול או טיטול לתינוק בחדר שדולקים בו נרות שבת, או בחדר שמונחים בו ספרי קודש, יש להחליף כאשר ראשו של התינוק לצד הנרות, ורגלי התינוק נמצאים בכיוון ההפוך מנרות השבת או מספרי הקודש שבחדר. ואם אפשר לחתל את התינוק בחדר אחר הנה מה טוב.

שאלה: האם מותר ליהודי, שגוי ידליק בעבורו את האור בשבת כדי שיוכל לקרא?

תשובה: תיקנו חכמינו הקדושים שלא ידליק גוי את האור בשבת לצורך היהודי, וטעם התקנה כדי שלא יטעה האדם להדליק בעצמו, ומכל מקום אם הגוי הדליק את האור לצורך עצמו כגון שרוצה לעיין במסמכים וכיוצא בזה, מותר ליהודי ליהנות מאותו האור בשבת, כיון שכלל גדול בידינו "עכו"ם דעביד לנפשיה קעביד", דהיינו כאשר הגוי עושה להנאת עצמו, מותר גם ליהודי ליהנות מאותה המלאכה. ולקמן יתבאר בס"ד פרטי ההלכות בזה, וראה לעיל בשבת המלכה חלק א', את פרטי ההלכות בעשיית מלאכה בשבת על ידי גוי.

שאלה: במקום שישנם ילדים קטנים, ומפחדים מהחושך, האם מותר לקרא לגוי שידליק את האור בשבת, וכמו כן אם קפץ החשמל בשבת, האם מותר לקרא לגוי שידליק את זרם החשמל?

תשובה: הגם שתיקנו חכמינו הקדושים שגוי לא ידליק את הנר בשבת לצורך הישראל, מכל מקום לצורך ילדים קטנים מותר, וכן לצורך חולה שאין בו סכנה יש להתיר לכתחילה, ואחר שהודלק האור על ידי הגוי לצורך הקטנים או לצורך חולה שאין בו סכנה, מותר לכל יהודי להשתמש לאורו.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

בית פתוח לכל

נכנסו פרנסי פראגא לרבי ישעיה ואמרו לו: הקהל ביקש שנסביר לכבודו, מה רב הצער וגדול הבזיון מהתנהגותו. כל חדל אישים, שיכור או גנב, מוצא לו מחסה בבית מדרשו ונהנה מארוחותיו. כלום זאת היא מצוות הכנסת אורחים?

השיב להם רבי ישעיה: בערוב ימי גמרותי אומר: אבטיח חלקי לעולם הבא. כיצד? שאלו אותו הפרנסים. הדבר פשוט - ענה רבי ישעיה - אבוא לעולם האמת, ישאלוני: מה מעשיך? אומר להם: מזה משנה מה מעשי, אם שיכור אני או בן בליעל, גנב או רמאי - אורח אני ויש לקבלני בסבר פנים יפות. ישאלוני: ואתה גם כן לא בחנת ולא חקרת אורחך? אשיב להם: בוודאי, שאלו את פרנסי פראגא ויגידו לכם... בלית ברירה יקבלו אותי...

ואתם - שמעו לקולי כמוני, במקום להבטיח את ביתי משכורים, תבטיחו את ביתכם לעתיד.

ממראות הילולת מורנו ורבינו הרב יורם מיכאל אברג'ל

קרדיט צילום: ראובן סיגרון - רובינהוד הפקות

